

Конкурентоспроможність будівельного підприємства як складова національної конкурентоспроможності

Тимофієва С.Б., Харківська національна академія міського господарства

Високий рівень загальної конкурентоспроможності країни, конкурентоспроможність її господарюючих суб'єктів, продукції і послуг, які вони виробляють, забезпечують ефективну інтеграцію вітчизняної економіки у світову. Основою сучасної конкурентоспроможності виступають інновації, оскільки саме вони створюють переваги і дозволяють країні, яка ними володіє, займати гідне місце в суспільно-цивілізаційного розвитку. Національна конкурентоспроможність є багатоаспектним феноменом, зокрема, має галузеву специфіку. Певні характерні риси має будівельна галузь.

Сукупність якісних і вартісних характеристик будівельної продукції сприяє створенню її переваги над продукцією конкурентів при задоволенні певної потреби замовника і дозволяє кількісно оцінити її конкурентоспроможність. Під конкурентоспроможністю будівельного підприємства необхідно розуміти сукупність властивостей і характеристик його бізнес-процесів, які дозволяють забезпечити ефективність функціонування підприємства на ринках товарів, капіталів і робочої сили при будь-яких змінах внутрішнього і зовнішнього середовища. Одночасно треба відрізнити внутрішню і зовнішню конкурентоспроможність.

Зовнішня конкурентоспроможність будівельного підприємства оцінюється при прийнятті рішень про доцільність і ефективність співробітництва з ним різних економічних суб'єктів. Внутрішня конкурентоспроможність повинна бути об'єктом моніторингу менеджерів підприємства і поділяється на стратегічну та тактичну. Стратегічна конкурентоспроможність підприємства передбачає наявність конкурентних переваг на далеку перспективу розвитку, відпрацьованих управлінських методів реагування на зміни внутрішнього і зовнішнього середовища. Тактична конкурентоспроможність відображує ступінь відповідності характеристик підприємства і його основних бізнес-процесів вимогам конкретного замовника. Наприклад, за інших рівних умов визначальною для замовника може стати система оплати. Завданням виконавця робіт є передбачення нюансів поведінки контрагента і оперативне реагування на поточні зміни.

При оцінюванні конкурентоспроможності особливу роль відіграє врахування фактору часу. По-перше, це сезонність робіт, тобто суттєва залежність будівельного виробництва від природно-кліматичних умов. По-друге, йдеться про своєчасну появу на ринку і завоювання ринкової ніші. Тому постійний моніторинг і прогнозування – обов'язкові атрибути успішного підприємства. По-третє, необхідне вивчення поведінки конкурентів і своєрідна гра на випередження. По-четверте, важливе значення має оперативне врахування діяльності державних і міжнародних організацій.

Наприклад, проведення в Україні фінальної частини футбольного Чемпіонату Європи-2012 вже створює конкурсні умови для потенційних учасників великої будівельної програми.

Досягнення макроекономічної рівноваги є підсумком розвитку суб'єктів на мікро- і мезорівнях. Особисті, колективні й державні інтереси далеко не завжди кореспондуються. Таким чином, функція загальнонаціональних органів – це забезпечення усіма існуючими фіскальними, монетарними, правовими та іншими інструментами, необхідними для зміцнення насамперед фінансового здоров'я суб'єктів господарювання. Такий кут зору дозволяє більш критично оцінити нібито вичерпну роль рішень на загальнонаціональному поверсі. Треба враховувати галузеві особливості, зокрема специфіку сприйнятливості до інноваційних засад подальшого розвитку.

|